

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 103 — Štev. 103

NEW YORK, SATURDAY, MAY 2, 1936 — SOBOTA, 2. MAJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

SLAVNOSTNO OBHAJANJE PRVEGA MAJA PO SVETU

Proslava v nasprotju s prejšnjimi leti zelo mirna

PARADA VEČ STO TISOČ LJUDI V NEW YORKU JE POTEKLA MIRNO

"Naša vlada ne sloni na bajonetih, temveč izvira iz ljubezni naroda," pravi Hitler. — Nemčija ne mara ruskega ozemlja. — Vojaška parada v Moskvi. — Milijoni ljudi na Rdečem trgu.

NEW YORK, N. Y., 1. maja. — Parada prvega maja v tem mestu je bil v znamenju sloge in prijateljstva med delavstvom v spomin pedesetletnice mednarodnega delavskega praznika.

Med udeležniki je vlada največja sloga: socialisti so korakali poleg komunistov in protifašistovske skupine so se s komolci dotikali zastopnikov ameriške delavske federacije.

Bile ste dve paradi: prva je pričela korakati z Washington Square proti Union Square, druga pa iz tekstilnega okraja proti Union Square.

Za vzdrževanje reda je bila v službi celo policijska sila, 19,000 mož.

Napisi, ki so jih nosili v paradi, so bili večinoma proti Hitlerju in Mussoliniju. Najbolj pa so bili značilni napisi, ki protestirajo proti vojni ter zahtevajo mir — in delo.

Parada, v kateri je bilo udeleženih več stotisoč ljudi, je potekla mirno in v najlepšem redu, tako da policiji ni bilo nikjer treba posredovati.

BERLIN, Nemčija, 1. maja. — Ob priliki obhajanja delavskega dne je imel Hitler v Lustgartenu nagovor na velikansko množico ter rekel:

"Naša vlada ne sloni na bajonetih, temveč izvira iz ljubezni naroda. Naše obhajanje prvega maja se razlikuje od obhajanja tega dne pred nazijsko vladjo, ko je prvi maj zahteval mnogo mrtvih in ranjenih, tako da je bil vsakdo vesel, da je prvi maj minil.

"Postavili smo si velikansko nalogo, da vzdržimo mir. Nekateri nizkotni politiki v drugih deželah tega ne razumejo, toda mi imamo samo eno željo — pustite nas v miru! Ne maram doseči slave s kakšnim činom, ki bi zahteval milijone mrtvih. Ni mi treba voditi milijonov v klavnico, da bi drugi verovali v mene.

„Nikdar nismo stegnili svojih rok, da bi se polastili posestev drugih narodov. Nikdar nismo ogrožali drugih.

"Pred nekaj tedni smo stavili veliko ponudbo, ki bi mogla jamčiti za mir. Toda drugi nas obrekujejo, ko trdijo, da se hočemo polastiti Avstrije in Čehoslovaške. Poznamo majhno skupino ljudi, ki so delali dobiček v vojni. Poznamo jih v Nemčiji. In vsi so enaki.

"Ponosem sem, da sem vaš voditelj. Ne vem, kaj bi mi moglo poplačati za to, da nisem Nemec. Raj bi bil med vami najmanjši črv, kot ne vem kaj med drugim narodom."

MOSKVA, Rusija, 1. maja. — Sovjetska Rusija je ob priliki obhajanja prvega maja pokazala svojo oboroženo silo z velikimi paradami in demonstracijami.

Uro za uro je korakala po Rdečem trgu pred Stalinom, ki je stal na odru pred Ljeningovim spomenikom, infanterija, artilerija, kavalerija, oklopni avtomobili in tanki, medtem ko so aeroplani krožili nad mestom.

Za vojaštvom so korakali brezštevilni tisoči delavcev z napisi, s katerimi so hoteli Stalinu pokazati svoje sovražstvo do fašizma in svojo odločnost, da mora nova Rusija voditi svet do miru in če treba, da ga premaga z vojno.

MORGENTHAU PRAVI, DA BO PRIMANJKLJAJ

Zahteva nove davke in pokritje proračuna. — Dolgovi Združenih držav bodo znašali 37 milijard.

WASHINGTON, D. C., 1. maja. — Finančni odbor senata je pričel iskati vire za zvišanje zveznih dohodkov za — \$337,000,000 na leto, ker zvezni zakladničar Morgenthau trdi, da davčna predloga, katero je sprejela poslanska zbornica, ne zadostuje za kritje zveznih izdatkov.

Kako potrebno pa je približno ravnotežje med izdatki in dohodki, je senatnemu odboru pojasnil zakladničar Morgenthau, ki je rekel, da znaša letošnji zvezni primanjkljaj nekako \$5,966,000,000 in da bo 30. junija, 1937 zvezni dolg znašal \$37,000,000,000.

Komaj pa je Morgenthau končal svoje poročilo, ko je predsednik finančnega odbora senator Harrison, obrnjen proti časnikarskim poročevalcem, rekel: "Kaj, malo več denarja bomo morali dobiti."

Zakladničar Morgenthau je izjavil, da je potrebno, da kongres po natančno zasnovanem načrtu skuša povišati dohodek in postavi davke v soglasju s finančnimi zmoglostmi naroda. Morgenthau je opozoril senatni odbor, da je predsednik Roosevelt zahteval v svoji davčni poslanici \$517,000,000 v nadomestilo za odpadle AAA predelovalne davke. To zahteva pa je poslanska zbornica zavrgla in je zato Morgenthau priporočal, da senat postavi predelovalne davke na širšo podlago in jih zopet oživi.

AMERIKANCI V BOJU Z OROŽNIKI

PARIZ, Francija, 1. maja. — Ameriški legionarji so se spopadli s pariškimi orožniki v moderni "bitki za Pariz". Ameriški veterani niso hoteli zapustiti Pershingove dvorane, ki je bila zgrajena za \$500,000 in v kateri se nahaja glavni stan Ameriške legije in ki je prišla v finančne težkoče. Policija je aretirala 8 ame-

MADRID Španska, 1. maja. — Obhajanje prvega maja v Španiji je bilo pobarvano z rdečimi komunističnimi zastavami, toda parade so kazale bolj praznični kot pa revolucionarni duh.

Nad 60,000 socialistov in komunistov je priredilo parado po slavni ulici Castellana, drugi tisoči pa so priredili piknik na zemljišču poletenskega gradu bivšega kralja Alfonza.

Vse trgovine, kavarne in gledališča so bila zaprta. Taksiji in privatni avtomobili so ostali v garažah. Vsled splošne stavke so ostale vse ladje v pristaniščih.

KOMUNISTI HOČEJO REŠITI FRANCIJO

Komunisti s o izdelali "pohleven" program. — Boj za "Banque de France". — Vlada mora zastopati industrijo in delavstvo.

PARIZ, Francija, 1. maja. — "Komunisti bodo podpirali vsako vladno, ki bo stala bolj levo kot Sarrantov kabinet in se bo zavezala izvesti najmanjši program ljudske fronte," je rekel generalni tajnik komunistične stranke Maurice Thorez.

Ta program, ki ga je sestavil odbor, ki obstoji iz desetih strank leve in delavskih organizacij, se odlikuje v zmernosti glede političnih vprašanj in vsebuje v svojem gospodarsko političnem delu samo zahtevo glede "Banque de France", ki je vedno središče notranje političnih sporov v Franciji in ki je po svetovni vojni že bila vzrok padcev mnogih ministrstev.

"Ljudska fronta" zahteva konec vlade finančne oligarhije nad prihranki dežele in da naj bo državna banka postavljena pod nadzorstvo vlade, ki predstavlja industrijo, delavstvo in gospodarstvo.

V ostalem zahteva ljudska fronta razorožitev privatnih vojaških organizacij, ostreje določbe proti obrekovanju osebnosti javnega življenja, očiščenje politike, podpiranje razorožitvenega gibanja, pobjanje tajne diplomacije, premembo mednarodnih pogodb, delavski podporni sklad, skrajšanje delovnega časa, povečanje javnih del za olajšanje bednega stanja med delavci in postavitev narodne komisije za razpečevanje poljskih pridelkov.

riških veteranov, ki niso hoteli zapustiti poslopja, ko so prišli upniki, da zapro vrata.

Amerikanci so se trdovratno zabarikadirali v notranjosti poslopja ter poslali ultimatum:

"Samo poskusite nas vreči ven!"

RAZVOJ WENDELOVEGA SLUČAJA

Odvedbe obdolženi H. Weiss se je skušal v zaporu obesiti. — Njegodružina živi ob podpori.

Mesto, da bi bil slavljen, da je pomagal razrešiti skrivnost odvede Lindberghovega otroka, da bi se mu uresničila vroča želja, da bi postal policist ali detektiv, pa je bil samo osramočen, ko je pomagal pri odvedbi Paula Wendela, je spravilo Harryja Weissa v obup in se je v svoji celici skušal obesiti s kravato.

Stražnik ga je še o pravem času opazil in mu zanjko razvezal. Nato je bil Weiss prepeljan v drugo celico, kjer stoji pri njem stražnik po 24 ur na dan.

V svoji novi celici se Weiss pritožuje, da je bil prevaran. Weiss, ki je prej vozil taksi, pravi, da mu je bila v New Jersey obljubljena policijska služba, ako pomaga pri odvedbi Paula Wendela.

Kot znano, je bil Wendel prijet pred nekim hotelom v New Yorku in odpeljan v neko hišo v Brooklynu, kjer so ga njegovi odvajalci mučili toliko časa, da je priznal, da je odvedel Lindberghovega otroka.

Weissova žena je državnemu pravniku Geoghanu izdala skrivališče svojega moža v mestu Youngstown, O., in Weiss je bil aretiran ter pripeljan v Brooklyn.

Ko je policija pričela preiskovati Wendelovo odvedbo, je Weiss 6. aprila rekel svoji ženi, da ga zasledujejo in da mora za nekaj časa oditi in ostati skrit. Žena je z dvema otrokoma ostala brez vsakih sredstev in je zaprosila za podporo. Ko pa je prišlo na dan, da je bil njen mož zapleten v odvedbo, ji je bila podpora odvzeta.

Proti koncu januarja je prigovarjal Murray Blefeld Harry Weissu, da pomaga detektivu Ellisu Parkerju odvesti P. Wendela in da bo zato dobil v New Jersey službo državnega policista. Weiss je bil takoj pri volji, ker je mislil, da je vsa zadeva poštena. Ko pa je Wendel pozneje preklcal svoje priznanje, ki ga je podal vsled mučenja, tedaj je Weiss spoznal, da je bil pod napačnimi pretvezami zapeljan.

VELIKA STAVKA NA ŠPANSKEM

MADRID, Španska, 1. maja. — Vsled splošne stavke je zastala na Španskem vsa pomorska trgovina. Šest delavskih sindikatov dolži parobrodne družbe, da se ne zmenijo za zahteve mornarjev in pristaniških delavcev. Zastavkali so tu-

ITALIJANI PRED VRATI ADDIS ABABE

Abesinci ne bodo branili glavnega mesta. — Italijani se nahajajo še 75 milj od mesta. — Italijani so zavzeli Sasa Baneh.

ADDIS ABABA, Abesinija, 1. maja. — Italijani so zavzeli Debra Brehan, kakih 75 milj severovzhodno od Akdis Ababe.

Ob cesti od Debra Brehan do Addis Ababe ni abesinskih vojakov, pač pa se nahajajo blizu ceste in bodo ovirali italijansko prodiranje. Padec Addis Ababe je neizogiben in Abesinci se bodo postavili v bran samo zapadno ali severno od prestolice.

Samo oborožena policija je ostala za obrambo mesta. Če ste so polne avtomobilov in voz s polhištvom prebivalcev, ki odhajajo iz mesta. Najbolj mirno se zadrže uradniki angleškega poslanstva, okoli katerega je bila postavljena ograja bodoče žice.

ADDIS ABABA, Abesinija, 1. maja. — Cesar Haile Selassie se je ne pričakovano vrnil v glavno mesto, da še enkrat vidi svojo prestolico, predno jo zavzamejo Italijani.

Vladar zadnjega afriškega cesarstva, ki se je sedem mesecev zamlin vpiral Italijanom, je prišel s severne fronte ter je takoj po svojem prihodu imel konferenco z angleškim poslanikom in generalnim konzulom Corneliusom Van H. Egertom.

Po konferenci je cesar označil: "Abesinija še ni premagana. Borila se bo do svojega zadnjega moža."

Obenem pa je tudi naznanil, da bo Addis Ababa odprto mesto in da ne bo poklicel vojske, da ga brani. Ničesar pa ni povedal o svojih bodočih načrtih.

RIM, Italija, 1. maja. — Armada generala Grazianija je zavzela močno abesinsko trdnjavo Sasa Baneh in sedaj zasleduje abesinske bežeče vojaške proti severu v smeri proti Hararju in Addis Ababi.

Po vročih bojih, ki so trajali dva tedna, je italijansko desno krilo porazilo abesinsko levo krilo ter se polastilo trdnjave Sasa Baneh, katero je utrdil turški general Wahib paša. V ofenzivi proti Sasa Baneh so imeli Italijani 1500 izgub-

di ribiči.

Rudarji v Penarroja so naznanili, da se bodo polastili velikih železnih rudnikov in jih bodo obratovali na komunistični podlagi, ker lastniki rudnikov niso hoteli več vzeti na delo rudarjev, ki so bili v zvezi z revolucijo v oktobru, 1934.

DVOJNO LINČANJE V DVEH DNEH

V Alabami je državna policija rabila solzne bombe. — Eno linčanje je bilo preprečeno.

LEPANTO, Ark., 1. maja. — Vsled dvojnega linčanja v 48 urah in preprečenja enega linčanja s tem, da je državna policija rabila proti razjarjenim druhali solzne bombe, se je zopet pričelo plemensko vprašanje juga. Vsi trije črnci so bili obdolženi, da so napadli bele ženske.

Črna Willieja Kessa je deset maskiranih mož iztrgalo iz rok policije in ga ustrelilo. V torek je 40 maskiranih mož iz ječe odvedlo 40 let starega črnca Burleya Lint Shawa, katerega je pozneje policija našla privezanega k drevesu in ustreljenega.

V Huntsville, Ala., je še pravočasno prišla milica nad razjarjeno množico, ki je hotela iz ječe odvesti črnca Walter Millerja, ki zatrjuje, da je bil krivično obdolžen napada na belo dekle.

National Association for the Advancement of Colored People je brzojavila predsedniku Rooseveltu, da je že čas, da kongres sprejme postavbo proti linčanju, kajti, odkar je Roosevelt v Beli hiši, je bilo izvršenih že 72 linčanj.

ANGLIJA GRADI VELIKO BOJNO BRODOVJE

Zgradila bo 38 novih bojnih ladij. — Največji mornariški program izza leta 1921.

LONDON, Anglija, 1. maja. — Angleška admiraliteta je naznanila svojo namero, da bo letos zgradila 38 novih bojnih ladij, med njimi dve ladiji po 35,000 ton. To je največji angleški mornariški program izza leta 1921, ko je bila končana tekma v oboroževanju na morju.

Rusija je Angliji naznanila, da je pripravljena pričeti pogajanja za mornariško pogodbo.

WASHINGTON, D. C., 1. maja. — Mornariški odbor je poslanski zbornici predložil zahtevo za dovoljenje \$531,066,707 za mornarico. Predsednik Roosevelt je nedavno izjavil, da bo Amerika, ako bo treba, v gradnji bojnih ladij prekoslila vse države sveta.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vredn. je 50 centov.

Glas Naroda

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.GLAS NARODA
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Dopisi brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3578

NAPETOST MED ITALIJO IN ANGLIJO

Ko to pišemo, se bliža italijanska vojska Addis Ababi, glavnemu mestu Abesinije. Mogoče ga je že zavzela.

Kar se godi sedaj v Vzhodni Afriki, ni samo zadeva Italije in Abesinije, ampak je pri tem tudi Anglija močno prizadeta.

V zapadnem delu Abesinije je jezero Tana, iz katerega teče Modri Nil, in ta reka je življenskega pomena za Egipt — Kdor gospodari Tanskem jezeru, gospodari obenem tudi Egiptu.

Prihod italijanskih čet na obale Tanskega jezera je vso Anglijo silno vznemirila. Angleži vidijo v tem resno ogrožanje svojih interesov, na samo v Abesiniji, marveč tudi v Sudanu in Egiptu.

V angleški javnosti vse bolj prevladuje ona struja, ki se zavzema za energičen nastop proti Italiji, in priporoča ne samo poostrežitev sankcij marveč tudi vojaške ukrepe.

Listi že celo razpravljajo o možnosti oboroženega spopada in pomorske blokade ter zapore Sueškega kanala. in pomorske blokade ter zapore Sueškega kanala.

Dočim so take grožnje še nedavno v Rimu zelo vplivale, kaže sedaj italijanski tisk napram takim grožnjam popolno ravnodušnost, in v komentarjih listov prihaja do izraza bojovnost Italije, ki se po zmagah v Abesiniji smatra na vrhuncu svoje slave in moči.

Najobširnejše se v zvezi s tem bavijo italijanski listi z zasedbo obal Tanskega jezera.

Vladno glasilo "Giornale d'Italia" z največjim navdušenjem poroča, da so na 149. dan gospodarskega obleganja Italije Mussolinijevi legionarji razobesili italijansko tricoloro ob Tanskem jezeru.

Obenem polemizira list s pisanjem angleških listov, ki dokazujejo, da je Tansko jezero angleška posest in da bo to tudi vedno ostala. Mussolinijev glasilo jim odgovarja na to: — To jezero je, ali bolje rečeno, je bilo abesinsko posest. Danes je v posesti italijanskih čet.

Na grožnje "Daily Expressa", da bodo Angleži zaprli Sueški kanal in onemogočili italijanskim četam povratek v domovino, če bodo Italijani odvajali vodo iz Tanskega jezera in s tem odškodovali angleške interese ob Nilu, odgovarja Mussolinijev list, da je taka primera smešna, drugič naj si pa v Londonu zapišejo za ušesa: — Tansko jezero je sedaj italijansko, in italijanske čete so vselej pripravljene, da nastopijo v obrambo italijanskih interesov proti vsakomur.

Iz Slovenije.

ZALOSTEN KONEC
DOMAČEGA PRE-
PIRA

MURSKA SOBOTA, 16. apr. Pred dnevi se je javil na orožniški postaji v Murški Soboti 21-letni Bodanec Anton iz Kroga tik Murske Sobotice in izjavil, da je doma svojega starejšega brata Franca nevarno poškodoval s sekiro po glavi. Do žalostnega dogodka je po Antonovem pripovedovanju prišlo takole:

Franc, ki šteje 35 let, je strahoval vso družino. Bodančevi imajo agrarno zemljo, ki je prepisana na Frančevo ime, zato je Franc pogosto domače enostavno odganjal od doma. Največkrat se je prepiral z bratom Janezom, bolehačim za jetiko, in ga tudi pretepal. Na velikonočni ponedeljek so bili mati, sestra, Franc in Anton v kuhinji. Janez pa se je v bližini umival, zaradi česar je škropil vodo okrog sebe. Franca je to ujezilo, zaradi česar je nastal med njima prepri in nazadnje sta se tudi spoprijela. V silni jezi je Franc zdejci planil z nožem v roki na Janeza, a je k sreči vmes skočila mati in ju začela miriti. Ko pa je Franc ponovno dvignil nož, da bi zamahnil po Janezu, je Anton pograbil majhno sekiro, ki je ležala tik štedilnika, in udaril v njo brata po glavi, da bi rešil Janeza. Po izvršenem dejanju je Anton zbežal k sosedu. Kmalu sta za njim prišli tudi mati in sestra in zbežani pripovedovali, da je Franc kljub hudi rani na glavi imel še toliko moči, da je vse pretepel, nato pa se sam napotil v bolnišnico v Murški Soboti.

NOV UDAREC ZA
RUDARJE

ZAGORJE, 17. apr. — Ustavitev obratovanja v Kisovcu je v revirju povzročila razumljivo razburjenje in veliko potrdost. Sicer smo bili na kaj podobnega pripravljani že po govoricah od novega leta sem, vendar je vest učinkovala kot senzacija. Trenutno se ta vest od strani lokalnih rudniških faktorjev niti ne potrjuje, niti ne zanika, verjetno pa je, da bo do napovedovane izvedbe prišlo in to iz čisto gospodarskih razlogov. Lansirane so razne vesti, ki jih pa ni mogoče kontrolirati. Gotovo pa je, da se je obrat Kisovce sčasoma skoraj do kraja izsobil, da je tam slab premog in se investicije več ne izplačajo. Res je, da je v njegovem okolišču še dovolj premoga, ker pa leže skladi pod privatnimi posestvi, bi bilo treba odkupiti, investirati velik kapital, česar pa se rudnik v obstoječih gospodarskih razmerah s slabimi zgledi za bodočnost ne upa ter čaka na ugodnejši razvoj v bodočnosti.

SMRT PRI PODIRANJU
HRASTA

CEZANJEVCI, 18. apr. — Posestnik Jakob Vrhnjak s Podgradja, star 47 let, je pomagal svojemu zet, ki je pri ml-

narju Ribiču v Cezanjevcih žagar, pri podiranju hrasta na Ribičevem posestvu. Med tem, ko so drvarji hrast žagali, je Vrhnjak vlekel za vože, privezane za vejevje. Delavci so ga svarili, naj ne vleče, ker je bil Vrhnjak zaradi trahoma skoro slep. Res mu je to postalo ugodno. Ko se je hrast že nagibal in padal, je Vrhnjak bežal v smeri njegovega padca. Dosegla ga je ena veja ter mu povzročila smrtno poškodbo. Zlomila mu je desno nogo na dveh mestih in hrbtenico, poškodovala pa ga je tudi po glavi. Še preden so ga skozi Ljutomer pripeljali domov, je za poškodbami umrl.

NESREČA V KAMNO-
LOMU

LITILJA, 18. apr. — V Podkrajju pri Litilji je kamnolom, kjer pridno lomijo skale za regulacijo Save. Dobavo kamenja je prevzel litiljski podjetnik R. Tišler. Z razstrelivom drobe skale, ki jih potem odvažajo na Breg nasproti Ponoviči, kjer regulirajo reko. Sava je namreč zadnja leta odtrgala Brežanom več njiv in travnikov in ker je bila nevarnost še večje škode, so začeli delo v kamnolomu, so baš odstrelili večjo skalo. To je vrglo sunkoma v dolino, ki ga je sprožilo in zagnalo kvišku Z vso silo je priletel v glavo Tišlerju, ki se je nezavesten zgrudil. Ponesrečenca so odnesli domov, kjer so mu nudili zdravniško pomoč.

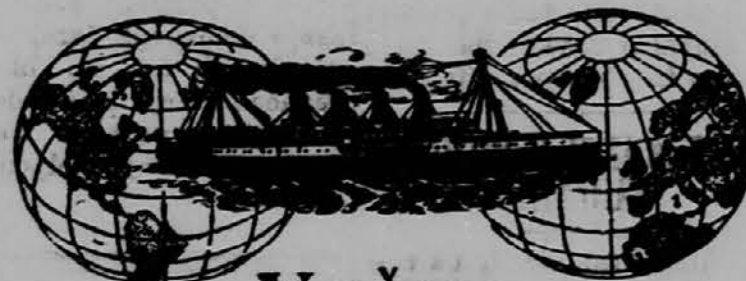
STAVKA

LJUBLJANA, 16. apr. — V tovarni kovinskih izdelkov Eka na Tyrševi cesti je stopilo danes dopoldne delavstvo v stavko. Delavstvo je zahtevalo znatno zvišanje mezd, na kar pa podjetje ni hotelo pristati in zato se je delavstvo odločilo za stavko. Delavstvo je trdno odločeno vztrajati na svojem stališču, dokler njegovim zahtevam ne bo ustrezno.

OGLASI NAJ SE —

JOHN LEBAN, ki je v Ameriki nekako 30 let in zadnje je bival na 292 Main St., Mar-sailles, Ill. Imamo nekaj važnega zanj iz starega kraja. (2x)

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Važno
za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je počen v vseh stvareh. Vse naše dolgoletne skušnje vam zagotovo dajo najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)216 West 18th Street
New York, N. Y.DA-LI VERUJEM V AMERI-
ŠKI SISTEM?

Ta je tretji članek v seriji, ki se bavi z naturalizacijo in državljanstvom.

Inozemec, ki se je odločil ostati v Združenih državah in misli na državljanstvo, stoji pred osnovnim vprašanjem. Ni to vprašanje, ki se je daje zlahka formulirati. Večinoma je to vprašanje, na katero priseljenec odgovori, ne da bi ga določno izrazil z besedami. In vendarle je fundamentalne važnosti.

Ako se je inozemec odločil nastaniti se za vedno v Združenih državah, on je navadno tako storil, kar je uverjen, da je to najboljši zanj, ne le v ožjem gmočnem smislu, marveč ker mu tukaj ugaja. Mnogo stvari je tukaj, ki niso vseh, mnogo primerov nepravilnosti in krivice, kot v vsaki deželi, ali v splošnem mu je tukaj všeč — ugaja mu duh Amerike, njena prostost, neodvisnost, njen čutenost, njen odločni namen, da vlada samo sebe in da ustvari boljše življenje za povprečnega človeka, moškega in ženske. Vzlje vsem hibam in pomanjkljivostim on ima rad ameriško ljudstvo in hoče biti eden izmed njih.

Ta misel, ali nekaj sličnega, je v glavi večine priseljencev, ki so se odločili ostati za vedno v Združenih državah. Ko odgovarjajo na vprašanje: hočem-li nastaniti se za vedno v Združenih državah, so ob enem odgovorili na vprašanje: ali verujem v ameriški sistem?

Ali ravno za to, ker večina ljudi smatra ta odgovor kot nekaj samo umejnega, ne smemo odlašati z dejstvom, da inozemec, ki misli na državljanstvo, mora pošteno odgovoriti na vprašanje: Ali verujem v ameriški duh in ameriški sistem?

Ako na to vprašanje ne more popolnoma in pošteno odgovoriti: da, tedaj on nima pravice postati ameriški državljan. Če sama pravičnost govori za to, da narod, ki sprejema novega člana v svoje telo, sme zahtevati, da on veruje v splošni sistem vlade, ki ga je ta narod ustanovil. Neki inozemec utegne na primer biti uverjen, da kraljevina nudi najboljšo vladno na svetu. Ali pa utegne verovati v diktatorstvo ene ali druge vrste. Ako je temu tako, on ne more položiti poštene prisege, kot je mora položiti vsak ameriški državljan, da bo podpiral in branil Konstitucijo Združenih držav. On utegne

Peter Zgaga

JASNA ZNAMENJA

Ni ga skoro dne, da bi me kdo s precej zavitim vprašanjem ne spravljal v zadrego.

Odgovarjam kot pač vem in znam. Če so odgovori točni ali ne, naj javnost razsodi.

Te dni me je nekdo vprašal, če je mogoče po kakih zunanjih znamenjih dognati, ako je poročena žena v drugega zaljubljena.

Prav gotovih znamenj ni, približna so pa tale:

— Recimo, da je bila žena vedno netočna. Da ni bilo ni-

verovati v prevrat obstajajo oblike vlade v Združenih državah. Ako je temu tako, on ne more postati ameriški državljan. Oblastni uradniki, od šerifa na deželi do predsednika Združenih držav, so izvoljeni po večini naroda in zastopajo voljo te večine. Nikdo jih ne smatra za nezmotljive — in dejanski podvrženi so svobodni kritiki in jih narod dostikrat spreminja. Ameriško ljudstvo more spremeniti svojo vladno, kadarkoli se mu zljubi. Spremeniti more svoje zakone, da se prilagodijo toku časa. Konstitucija določa redovit način, kako naj se te spremembe izvedejo. Nikak posameznik ali skupina nima pravice, da poskuša take spremembe na kak drug način.

Skratka, ljudstvo je vlada Združenih držav. Prevrat vlade bi pomenjal prevrat volje ljudstva.

Ko inozemec sprejema ameriški duh in ameriški sistem in postane ameriški državljan, on postane del ameriške vlade.

ČUDNA NAJDBA NA FIŽOLU

"Cvetlična ura" je nekaka sončna ura: sleherno rožo more prisliliti, da se odpre, če ji daš tako ali tako luč — ali senco. Prav tako se vedejo tudi nekateri listi. Tako n. pr. listi fižola. Podnevi jih fižol prav na široko raztegne, proti večeru pa jih povese. A kako se vede fižol, če ga damo kam, kjer bo podnevi in ponoči ista luč? Skušnja je pokazala, da fižol še nekaj časa razpoteza in kreči liste, da jih naravnava na dan in na noč. Pri tem se je "zaprtil" fižol vedel natančno tako, kakor "tovariši" na vrtu. Isto vedenje ko pri čebelah!

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"

SPREJEMA NAROČILA ZA

VODNIKOVO
DRUŽBOIN
MOHORJEVO
DRUŽBOČLANARINA ZA VODNIKOVO
DRUŽBO ZNAŠA

— \$1. —

ZA MOHORJEVO DRUŽBO PA

— \$1.25 —

Knjige za leto 1937 bodo poslano iz stare domovine naročnikom po pošti

Knjigarna
"Glas Naroda"216 WEST 18th STREET
NEW YORK

kdar o pravem času večerje na mizi, da ni posvečala svojemu možu nikdar nobene skrbi.

Naenkrat se je pa čisto izpremenila. Moža pričaka zvečer na pragu in mu čita reče:

— Kod pa vendar hodiš? Večerja je mrzla. Več kot četrt ure te že čakam.

In po večerji mu prinese šlape in mu pripravi svežo srajco za drugi dan.

Ta nenadna izprememba je precej natančen znak, da je začel ljubi ženi nekdo drugi rojiti po glavi.

Če pride domov bolj našminhana ali namazana kot je šla z doma, je to zopet znamenje ženske nezvestobe.

Mož, bodi previden, ko ti pravi žena:

— Ravno za ta teden se je vse skupaj nabralo. Lase si moram dati sfiksati, k zobozdravniku moram in dve bolni prijateljici moram obiskati. Nadalje je nekaj narobe, če začne za polati govoriti, da bo delavski praznik preživela pri svoji prijateljici in da bo najbrž tudi prenočila pri nji. Od junija do septembra je dolgo, toda ženska zna čakati in potrpeti.

Velike pozornosti je treba, kadar reče:

— Mene pa ni nič strah same hoditi ponoči domov. Saj so vedno ljudje na cestah. Kar lepo doma ostani, saj vem, da si utrujen, bom šla kar sama v mufenco. Če bodo kaj lepega kazali, bom kar dvakrat gledala.

Ako ji mož kupi kako malenkost, pa se mu preveč vneta hvaljuje, ga objemlje in poljublja, je nekaj narobe v svetem zakonskem stanu.

Bodi pozoren, če se bo dala večkrat fotografirati pri različnih fotografih.

Naenkrat začne pretirano hvaliti svojo prijateljico, kako je dobra, pridna in zatega srca. Prijateljico skoro vsak drugi dan obišče, dočim ni prijateljice nikdar k nji.

V lišji je vedno dosti pisemskega papirja in poštnih znamk, da si nikdar ne vidiš, da bi kakšno pismo pisala.

Ko začne manj jesti kakor ponavadi, ti svetujem, dragi prijatelj: — Bodi oprezen.

Zakonski mož pravi včas: — Cajtenga pa res drugega ne pišejo kot o ločitvah zakona. Za božjo voljo, ali je svet znorel?

Ako se ga v tem slučaju oklene rekoče: — Če se vsi na svetu ločijo, jaz se od tebe nikdar ne bom.

V teh njenih besedah ni niti za las resnice.

Prej se je mogoče jezila na moža, če je odprl kako nanjo naslovljeno pismo. Sedaj mu pa da pismo neodprto rekoče:

— Na, kar ti odprti in preberi. Ni namreč toliko neumna, da bi pisma, ki so samo nji namenjena, dobivala na domači naslov.

Pozor, predragi mož. Ako čita zvečer roman in preneha čitati tam, kjer je opisan umor iz ljubosumnosti, in se globoko zamisli, je nekaj narobe v zakonskem stanu.

Precej sigurno znamenje ženske nezvestobe je, če nena doma postane žena na svoje-ga moža ljubosumna in mu ne prestopa druge ženske očita.

To so nekatera znamenja. So pa seveda tudi taka, katerih ne bo nikdar noben zakonski mož opazil.

Najbolj sigurna znamenja so pa tista, katera mož sicer opazi, pa se dela kot da jih ne ter si misli sam pri sebi:

— Naj nori, babo, se bo že znorela. Jaz ga ji iz srca privoščim.

Tako si misli in veselo žvižga, ko se zvečer odpravlja k svoji ljubici...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

W. JUNOSZA-SZANIAWSKI:

NEPOKRIT ČEK

Že tretji mesec je hodil gospod Florjan skoraj vsak dan v pisarno tvedke Bialski in Gryski zahtevati, naj mu plačajo dobavljeno blago. Zaman.

Oba šefa sta v en glas tarnala, da je zelo slaba konjunktura, ogorčeno sta preklinala brezvestnost svojih dolžnikov, ki niso hoteli poravnati dolgov, in dajala sta gospodu Florjanu samo obljube, namesto, da bi mu dala vsaj nekaj obrokov na račun že davno zapadlega dolga.

Ko pa že dolgo ni bilo niti za lase p rivilčenih izgovorov, niti novih obljub, se je gospod Florjan razjezil in sklenil je poskusiti sam z novo taktiko: nekega lepega dne je prišel v pisarno tvedke Bialski in Gryski ter izjavil, da se ne gane iz nje, dokler ne dobi svojega denarja. Ne da bi se zmenil za zaničljivo skomigovanje z rameni, je sedel v naslanjač, pripravljen menda bolj za nestrpnost upnike kot za odjemalec. In sedel je, sedel do poldne — pojedel je bil že vse sendviče, ki jih je bilo previdno prinesel s seboj za južino — toda čakal je še vedno zaman.

Popoldne se je že nagibalo k večeru in šefa sta postala nervozna. Nekaj časa sta si nekaj šepetala, slednjic je pa stopil eden h gospodu Florjanu, rekoč:

— Koliko sva vam dolžna prav za prav?

— Kaj sta že pozabila, gospoda? Tisoč tristo poleg obresti za prekorajeni rok, kakor smo se bili pogodili.

— Izključenost — je skomignil šef z rameni. — Da vam pa dokaževa svojo dobro voljo, sva pripravljena dati vam petsto, toda v čeku na banko. Ste zadovoljni? — je vprašal in mu ponudil že izpolnjeni ček.

Gospod Florjan se je ozrl na ček — banka je blizu, takoj za vogalom. Potem je pogledal na uro — bilo je nekaj minut čez pol petih, a v banki uradujejo do petih. Malo je pomislil in odgovoril:

— Pa naj bo! Za enkrat se zadovoljim s čekom. — Pograbil je ček in hitel v banko.

Toda v banki ga je čakalo neprijetno razočaranje. Ček je romal iz blagajne v knjigovodstvo, potem se je pa vrnil s pri-

pombo, da ima tvedka Bialski in Gryski na račun samo še 350 zlotov in da zaradi nezadostnega kritja čeka ni mogoče izplačati.

— Pa mi dajte vsaj teh 350 zlotov — je dejal gospod Florjan ves potr t blagajniku. — To pa ne gre, gospod, — je odgovoril blagajnik. — Ček se glasi 500!

Gospod Florjan je nekaj časa napeto razmišljal, potem je pa previdno vprašal:

— Kaj pa če bi bilo na računu vseh petsto?

— Potem bi pa ček takoj izplačali.

— Hm. Tako torej — izvolite sprejeti od mene 150 zlotov na račun tvedke Bialski in Gryski — dejal gospod Florjan globoko je vzdihnil, potegnil iz žepa denar in odštel 150 zlotov v novih bankovcih.

Ura je bila pet, ko je spravil gospod Florjan bankovce v žep in stopil zadovoljen k vratom, pri katerih je že rožljaval vratar s ključem v ključavnicici.

OD GONJAČA ŽIVINE DO MILJONARJA

Dne 18. septembra 1933. je umrl v neki odlični zasebni kliniki v Passyju pri Parizu na skrivnostno način 43-letni "kralj prašičev" John R. Green iz Chicaga. Zdravniška preiskava je ugotovila kot do zdevni vzrok smrti prekomerno uživanje alkohola. Istčasno so ugotovili v trupu izdatne količine mamila, kar bi se dalo sicer razlagati s številnimi in jekejiami, ki jih je bil pokojnik dobil v zadnjih dneh. Truplo so po teh ugotovitvah upepelili.

Nekoliko mesecev pozneje pa so morali stvar ponovno preiskati, ker je prišlo zavoljo 50 milijonov dolarjev, ki jih je bil ostavil Green, do velike pravde med njegovo bivšo prijateljico in njegovima sestrama, ki prebivata v Chicagu. Tedaj so odkrili čudne stvari.

Green je bil mož, ki se je sam postavil na lastne noge. V skopih 15 letih se je bil iz uboge ga gonjača živine dvignil do multimilijonarja. V začetku l. 1931. pa se je nenadno odpovedal poslovnim zadevam in se je preselil v Pariz, kjer se je vrzel v najbolj noro veseljačenje. Večer za večerom je obiskoval vsakovrstne lokale na Montparnasu, se zalival z whiskyjem in v napol nezavestnem stanju ga je kakšen taksi vsako noč pripeljal v njegovo rozkošno stanovanje v ulici St. Honore.

To je šlo tako dolgo, dokler se ni Green nekega dne slučajno seznanil z bogato mlado damo iz pariške družbe, z neko

Berthe Randonovo, in se do ušes zaljubil vanjo. Kar ni uspelo nikomur drugemu, se je posrečilo močni volji te ženske: Green je zapustil pijačo in je začel s svojo prijateljico obiskovati gledališča, koncerte, sportne in podobne prireditve.

Tudi drugače je živel popolnoma normalno. Končno mu je Randonova, ki ni preveč zaupala njegovemu poboljšanju, svetovala, naj za nekaj časa ostavi Pariz. Začela sta potovati in sta prepotovala vso Srednjo Evropo ter Italijo. Dne 2. febr. 1932 je ameriškem konzulatu v Ženevi dal v shrambo oporoko, v kateri je določal Randonovo za svojo univerzalno dedično.

V septembru naslednjega leta sta se vrnila v Pariz. Tu je Green zelo težko obolel na želodcu in je na nasvet svojega zdravnika odšel v omenjeno zasebno kliniko, kjer se je pa njegovo stanje še poslabšalo. Nato sta prišli obe njegovi sestri iz Chicaga v Pariz in jima je uspelo, da sta v isti kliniki, poleg njegove sobe, ki je imela št. 6., dobili sobo zase. Kaj se je potem dogajalo med obema sorama, je ostalo nepojasnjeno in to je tudi predmet pravde, ki sedaj teče. Bolniška sestra, ki je stregla milijonarju, pripoveduje, da je iz njegove sobe često čutila duh po alkoholu, isto tako je izpovedal služabnik, ki je skrbel za Greena, da je moral pogostoma iz njegove sobe odnašati velike množine praznih steklenic. Randonova

pa spet trdi, da ji po cele tedne z raznimi pretvezami niso pustili do bolnika. Dejstvo je to, da se je Greenovo stanje od dne do dne slabšalo, dokler ni nekega dne umrl. Prejšnji dan pa je dal poklicati nekega notarja in odvetnika ter je svojo prvotno oporoko prekalil in postavil svoji sestri za edini dedični. Po tej oporoki je ostala Randonova s praznimi rokami.

Ta je potem vložila v Parizu kazensko ovadbo in je v New Yorku tožila obe Greenovi sestri za izročitev dediščine. Ovadba je zdravnika, notarja, odvetnika in obe Greenove sestri obtožila, da so pokojnika omamili z mamilom, tako da je ostal brez lastne volje in je v tem stanju podpisal novo oporoko. Civilna tožba pa pravi, da Green pri sestavi druge oporoke ni bil več pri polni zavesti. Kazenski postopek so morali po treh mesecih zavoljo pomanjkanja dokazov ustaviti civilni pravdi, ki visi že tri leta, pa ni videti konca.

BREZ DELA LAHKO ŽIVE

Človek bi mislil, da ni na svetu kraja, kjer bi mogli navadni ljudje živeti brez dela, saj še delo ne nese človeku toliko, da bi mogel pošteno živeti, a tisoči ga sploh ne dobe, čeprav bi radi delali. So pa na svetu tudi srečni ljudje, ki jim ni treba delati, ker skrbí zanje narava sama. Na otoku Wharirikaurai žive tri srečnejši, ki jih je pa komaj 500. Ta otok leži vzhodno od Nove Zelandije in priseljenici na njem se imenujejo Maoris. Skrbí, kje bodo dobili življenjske potrebščine ne poznajo, ker jih daje narava sama v izobilju. Čim stopi človek na tem otoku iz svoje kožice, že lahko na bližnjem grmu odtrga banano ali kokosov oreh in tako je preskrbljen z rastlinsko hrano. Če si pa zaželi mesne jedi, vzame puško ali pa kar palico in že ima laboda. Na otoku žive velike jate labodov. Še lažje dobi labodja jajca. V nekaterih gnezdih je celo do 30 debelih labodjih jajc.

Labodi imajo pa obilo hrane v jezeru sredi otoka. Po ozkem kanalu je jezero zvezano z morjem. Po tem kanalu prihajajo v jezero manjše ribe, ki jih jedo labodi zelo radi. Druga priljubljena hrana labodov so vodne trave pod gladino vode v jezeru. Zato ni čuda, da se labodi na tem otoku tako dobro počutijo in tako hitro razmnožujejo. Kanal, ki veže jezero z morjem, se pa včasih zamaši, da ribe ne morejo več iz morja v jezero, poleg tega se pa voda v jezeru dvigne in odteka mimo kanala v morje. Posledica je, da labodi navzlic svojim dolgim vratovom ne morejo dobiti potrebne hrane. V takih primerih jim grozi lakota.

Otočani se pa dobro zavedajo, kaj pomenijo zanje labodi in zato jih ne puste poginiti od lakote. Če si hočejo nabaviti mesno hrano in labodja jajca, morajo prijeti za delo in odstraniti pesek iz kanala, da lahko voda odteka in da morejo ribice iz morja v jezero. Ker se pa zamaši kanal samo enkrat v treh letih, morajo vsaka tri leta enkrat prijeti za lopate in očistiti kanal. Čim je kanal očiščen, odlože lopate in začno zopet lenuhariti srečni, da je konec delovnega dne, edinega v treh letih. Če je v brezdelju sreča, so ti ljudje gotovo naj-srečnejši na svetu.

~~~~~
Rojaki v Kanadi! Seznanite se s Slovensko-Amerikanskim Koledarjem. Ze 42 let izhaja. — Gotovo je vreden 50 centov.

Pota Ljubezni

Roman

41

Na pragu je obstal ter gledal dolgo neopazen nanjo. Misli si je: "Bog bodi milostljiv nje-mu in njej, meni pa naj podeli dovolj stanovitnosti."

Vrata so se zaprla. Začela se je težka, mukopolna noč. . .

Agata Baerova je zlagala med vročimi solzami Verine dragocene stvari v kovčge. Vedno nanovo je prenehala, da si otare oči; toda morala je hiteti, kajti v kratkem je imel priti voz od dvornega maršalskega urada po Verino prtljago. Pravkar je zravnila modro obleko, ki jo je imela sestrična na domačem balu.

"Že takrat se je začela nesreča," je zavdihnila: "pa če človek pomisli, da se je hotel poročiti z njo, a sedaj ta padee v najglobljo globočino!"

Ko je zaprla vse kovčge, se jej je zdelo, kakor da stoji v grobnici sredi rakev. V eni po-eiva Verino evetoe življenje, v drugi njeno ime, v tretji njena čednost in v zadnji njena čast. Lepa kočija maršalskega urada se je izpremenila v njeni duši v mrtvaški voz, ki so vanj položili krste.

"Za nas je umrla," je ječala, "pa sem te imela tako rada, ti lepi divji otrok!"

Ko se je obitelj tajnega svetnika onega nesrečnega večera ob enajstih vrnila dobre volje domov, je Agata najprej vprašala po svoji sestrični.

Ivana jej je preplašena odgovorila, da je miostiva gospodična — zaradi glavobola, kakor je rekla — odšla okoli devete z doma in se še ni vrnila. Prej pa je bil gospod Deruhof pri njej. Vsi so se silo prestrašili.

"Le pojedita spat, mama in Beata. — Vera si je pač zopet izmisliila nekaj novega in šla pozno v noč na izprehod; saj mora biti vsak hip zopet tukaj."

Agata sama ni verjela svojim besedam, spogledala sta se z očetom in sta se takoj razumela. Potem je hitela v Verino sobi, kjer je našla pismo, ki je samo izdaleka namigavalo, zakaj gre, ali to je zadoščalo, da sta bila oče in hči vsa obupana. Agata je kriknila ter zakrila z roko očetu usta, da bi zadržala strašno besedo.

"Ne obsojaj je, ne obsojaj, dokler je nisi slišal!"

In prečitala sta pismo do konca: priprosto in zvesto po resnici je opisovala Vera svoje raz-

merje napram knezu od početka sem; nič ni olepšavala svojega koraka, a tudi opravičevala se ni. Govorila je o svobodi moderne žene. Na koncu se je zahvaljevala za užito gostoljubje, proseča se, naj jo pozabijo. . .

Mračno in tužno je bilo razpoloženje v Baerovi družini. Spočetka so imeli še mir pred ljudmi, toda le tako dolgo, dokler ni zvedel svet, da je Šepanova skrivaj ostavila hišo svojih sorodnikov in da je šla v Solitude, da reši življenje knezu, ki je zaradi nesrečne ljubezni do nje tako opasno obolel.

In morali so se odtegniti javnosti. Tajni svetnik je takoj prošil za upokojitev. Vse mesto je bilo razburjeno, in za dolgo časa je pred tem dogodkom stopilo vse drugo v ozadje.

Družba gospodov, ki se je zbirala vsak četrtak v znani restavraciji, ni bila še nikoli tako mnogoštevilno obiskana kot sedaj. V društveni sobi so bili popolnoma neženirani in so se v največji meri udajali užitku te pikantne historije.

Najpremožnejši bankir mesta, ki se je ravnokar vrnil z daljšega potovanja, je iz same radovednosti pozabil pozdraviti navzoče in je vprašal takoj:

"Ali je res, gotovo res, da je v Solitude?"

"Prav gotovo."

"In knez se je resnično nameraval. . . ?" Napravl je kretnjo streljanja.

"Pravijo. A sedaj mu je vsak dan bolj."

"Grom in strela! Polnokrvna je, a da je sedaj ljubica njegova — večna škoda! Pripoveduj, gospodje, pripoveduj!"

"Knez se je že dvakrat peljal z njo na izprehod; sam sem ju videl, prvokrat v zaprtem vozu, kjer sem mogel zalotiti samo košček damskega klobuka; drugič sta se vozila pa že kar v odprti kočiji. Pozdravil sem, njega Svetlost je odzdravil jako ljubezno. Ona se ni ozrla niti na desno niti na levo, potegnula mu je baš plahito malo višje — priznati moram, da se me je to nekam čudno dojmilo."

"Vaše mehko srce naj živi, asessor!"

"Kje pa ste ju videli?"

"Izven mesta. Ona je sedela na desni."

"Kaj —? Mesto prave zakonske zavezna? To je pa že malo preveč!"

"Ne zavzema ga, on sam jej daje to mesto."

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
 4 knjige, s slikami, 627 strani
 Vseblina:
 Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nazz
 Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
 4 knjige, 598 strani, s slikami
 Vseblina:
 Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarib; Med Jezidi
 Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
 4 knjige, 594 strani, s slikami
 Vseblina:
 Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema
 Cena 1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV
 4 knjige, s slikami, 577 strani
 Vseblina:
 Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Njupava 90
 Cena 1.50

SATAN IN ISKARIOT
 12 knjig, s slikami, 1704 strani
 Vseblina:
 Izseljenci; Yuma Setar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta;
 Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

Avstrijski kancler dr. Kurt Schuschnigg oznani na izvanredni seji državnega zbora, da so vsi moški od 18. pa do 42. leta podvrženi vojaški dolžnosti, z orožjem ali brez njega. S tem je Avstrija zavrгла st. germainsko mirovno pogodbo.

Kje je Eva? ..

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

49 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Nato se prične koncert. Najprej poje neka mlada dama nekaj pesmi s prikupljivim in izvežbanim glasom. Nato pa pelje Traber Evo k klavirju, da spremlja svojega očeta.

Henrik Mantel mirno in dostojanstveno stopi pred klavir ter nastavi gosli. Smehljajoč pogled na hčer je zadovoljen za sporazum. In napeti poslušalci so v resnici imeli krasen užitek. Mantel je pokazal vso svojo umetnost in si je truda pridobil poslušalce. Bil je že navajen, da je, kadar je skončal, nekaj časa vladala popolna tišina, predno se je pričelo ploskanje. Vedno so bili poslušalci preveč prevzeti, da bi jih mogel kdo takoj potegniti iz zamaknenosti. Nato pa je odobravanje vedno dvojno govorilo. Tako je bilo tudi sedaj. Toda Mantel se prikloni brez običajnega nasmeha, resno in mirno gleda čez poslušalce in nato se njegov pogled zopet vrne k hčeri.

Z igranjem ni bil skop, ker je hotel počastiti svojega prijatelja Traberja. Ves vsopred, ki ga je Traber sestavil, je izvedel mojstersko, da so bili gostje polni občudovanja. In šele, ko je končal vse, odloži gosli ter smeje pogleda svojega prijatelja, ki je bil razun Eve in Dolly njegov najbolj navdušen poslušalec.

Po kratkem odmoru sede nato Mantel h klavirju ter se ozre na svojo hčer, ki je ravnokar prišla z goslimi. Oče opazi, da je hči nekoliko blede in da je bilo v njenih očeh nekoliko plahe sramežljivosti, ki jo je vedno mučila, kadar je morala igrati za tuje ljudi. Ko stopi k njemu, ji pravi smeje: "Samo pogum, Eva!"

Eva mu prijazno prikaže in Traber naznani, da bo "hči našega velikega mojstra" igrala snubilno pesem, ki jo je mojster sam zložil.

Zopet vlada globoka tišina. Oči vseh gledajo deklško postavo. Nikdo ne opazi, da se je ta trenutek pri vstopu v dvorano prikazala visoka, vitka moška postava. Bil je Ludvik Olden. Slutil je, da je tišina v dvorani veljala pričetku godbe in zato se ne gane od vrat, temveč se nasloni na obod, da posluša.

Franc Traber je skončal s svojim naznanilom in sede. Tako je mogel Ludvik videti Evo. Pogleda jo in se zgane. Oči se mu razširijo in se vsesajo v njeno čudovito krasno postavo. Začuden stoji, si z roko potegne preko čela in misli, da ga čuti motijo. Njegov pogled gori na Evinem obrazu, sedaj pa nastavi lok in prične igrati. Sladko in priliznjeno, proseče in vabljivo vdarjajo glasovi na njegova ušesa. Vsrkava jih v srce kakor tudi podoba čarljivo lepe igralkin in ne more skoro niti misliti in vprašati: "Od kod pride tusem?" Samo čuti z vsemi svojimi žilci, z vso vneto vidi sladko, očarljivo podobo in pozabi, da je bila Eva Mantel grešnica, kot je mislil.

Njegove oči magnetično privlačijo njene oči. Eva pogleda k njemu, in — skoro bi ji zastalo srce. Takoj ga spozna in presume jo kot električna iskra. Toda šla je skozi dobro solo. Nobena poteza se ne premeni na njenem obrazu, roke ne zmoti noben stresljaj, samo v očeh žari plah pogled.

In Eva pozabi vse okoli sebe, kot Olden pri vratih. Kakor je oče v pesem izlil vse svoje občutke, tako je tudi Eva položila v njo ves svoj občutek. Pozabi, da je imel Olden drugo, kot je mislila; pozabi, da so jo vsi okoli nje gledali. Vse je vtonilo, samo Ludvik Olden, ljubljene njene duše, stoji tam kot podoba v sanjah, katero je pričaralo njeno hrepenenje. Njemu so veljale vse prošnje snubilne pesmi, vsa vabljenja in snubitve, zanj je igrala kot je nekoč njen oče igral za njo s tiho prošnjo: "Ljubi me! Naj tvoje srce govori meni!"

In Ludvik Olden sliši te vabljive glasove, ta sladka prošnja mu gre v srce, da mu postane brez vsakega pomena vse, kar ga je ločilo od Eve. Nič več ne vprašuje: "Kako pride sem?" Njegova duša mu vriska: "Tukaj je, zopet jo vidim in morem poslušati njene sladke glasove."

To začaranje ga drži, dokler Eva ne skonča in s čudovito lepo kretnjo povesi lok in gosli.

Burno ploskanje zdrami tudi Ludvika. In predno se še odloči, ali naj bi šel, ali ostal, ali se naj izpostavi nevarnosti, kar je zanj pomenila Eva, ali pa naj bi bežal iz njene bližine, tedaj pa ga že ima gospodar v svojih rokah.

"Ravno ob pravem času ste se prišli, da ste mogli slišati obdarjeno mlado umetnico, dragi moj gospod Olden," pravi Franc Traber, še ves pod vplivom velikega užitka.

Ta trenutek vidi Ludvik, kako gospod, ki je sedel pri klavirju, vstane in v njem takoj spozna svojega tekmeča.

"Henrik Joachim!" pravi tiho pred se.

Toda Franc Traber je slišal.

"Prav, Henrik Joachim, čegar krasni koncert ste žal zamudili. Toda predstavil vas mu bom; prosim, pojdite."

Nerad mu sledi Ludvik. Nemogoče mu je bilo Henrika Joachim prijazno pozdraviti. Ludvik vidi, da se je tudi Eva rešila iz kroga gostov in šla iz dvorane. Še vedno je bila tako presenečena, da je prišel Ludvik Olden, da je želela biti nekaj časa sama. Zato poišče tiho stransko sobo ter sede v kot, kjer je iz dvorane ni bilo mogoče videti. Ludvik se pred Henrikom Mantelom prikloni precej neokretno, ko mu je bil predstavljen. Henrik Mantel pa z velikim zanimanjem gleda v obraz mladega moža. Na njem je videl nekaj posebnega. Toda v truseu ni razumel njegovega imena in v čebdnici v hotelu Baur du Lac ga je videl samo mimogrede, da ga ni spoznal. Poleg tega pa so se drenjali okoli njega tudi drugi, da se ni mogel več zanimati za Ludvika Oldena.

Ludvik naglo pozdravi svojo sestro in svaka in drugo gospodo, nato pa neopažen izgine iz kroga družbe in tudi gre v stransko sobo. Nemirno se ozira okoli sebe. Tedaj pa v kotu zagleda akvamarin zeleno Evino obleko, ki jo je zastor napol zakrival.

Vznmirjen stopi pred njo in jo pogleda s pekočimi očmi. "Gospica Eva Mantel!"

Eva zardi in prebledi, ga pogleda in krčevito sklene roke.

"Da, gospod dr. Olden. Ne motite se, jaz sem uboga

Eva Mantel, ki ste jo rešil lakote."

Z bolestnim pogledom se Ludvik ozre vanjo.

(Dalje prihodnjič.)

RIBE S TELOSKOPSKIMI OČMI IN UDICAMI

Morske globine so največji življenje zaradi večne teme, in najmanj znani življenjski prostor na zemlji. Človeku je uspelo doslej samo enkrat, da je dosegel v jekleni krogli najvišje meje temnega globokomorskega pasu, ki začenja ne kako v globini 400 jardov. V ostalem se je moral zadovoljiti s tem, kar so mu mreže iz teh globin prinesle slučajno na dan.

Se pred kakšnimi 80 leti so učenjaki menili, da ni tam nobenega življenja več in da je

življenje zaradi večne teme, silnega vodnega tlaka in nizke temperature, ki se giblje okrog ničle, sploh nemogoče. Danes vemo, da ima globoko morje nešteto življenjskih oblik, ki so se na bizaren način prilagodile normalnemu življenju sovražnim prilikam.

Svetloba je najvažnejši pogoj življenja, zato je razumljivo, da je življenjski prostor visokomorskih rastlin omejen v glavnem na zgornjih 200 yar-

dov morja, kjer je še kolikor toliko svetlobe. V teh 200 jardih živi večina enostaničnih planktonskih bitij, ki rabijo večjemu življenju v morju kot osnovna hrana. Nižje dol je čedalje manj teh bitij, a vendar jih dobimo tudi v najglobljih globinah 15 do 20 v kvartu vode. Seveda je to dosti premalo, da bi se mogle večje živali od tega hraniti, zato so te neposredno ali posredno navezane na to, kar se osnovne hrane stori na površini morja. V bistvu razločujemo 4 vrste planktonskih bitij, ki naseljujejo zgornje in najnižje vodne plasti.

Večja bitja pa kažejo nepriemno večje število oblik, kajti zanje tema ne pomeni smrti, temveč prilagoditev na sovražne življenjske prilike. Barva živali v zgornjih 300 jardih je večinoma rdeča, kar razlagajo s tem, da voda najlažje absorbira dolgovalovne rdeče žarke, dočim prodirajo kratkovalovni zeleni in modri še nižje. A pri 400 jardih so tudi ti žarki prešibki, da bi jih opazile živalske oči. Zato so si globokomorske živali razvile same posebne svetilne organe, ki privabljajo plen, strašijo sovražnike in omogočajo spoznanje spola. Svetloba ter organov izvira brzkone od posebnih bakterij. Svetloba je nujno zvezana z očmi, ki naj jo gledajo, zato ima večina globokomorskih živali v nasprotju z jamskimi živalmi zelo dobro razvit vid. Leča njihovih oči je čisto tako velika, da moli iz glave v obliki teleskopa. Že to daje mnogim globokomorskim živalim kaj počastno zunanjsčino.

Kjer oči ne zadostujejo več, se razvijejo tipalni organi kot pripomoček za orientacijo. Plavuti in lovke so se postavile v to službo in so se v ta namen čisto tako podaljšale, da presega po nekočkrat dolžino vsega telesa. Nekatere ribe imajo pravzaprav udice s svetilnimi organi z aprivabo in kavlje za zagrabitve plena. Nadaljnja prilagoditev je v orjaško povečanem žrelu in prebavnem aparatu. Pri nekaterih ribah se želodce lahko tako raztegne, da sprejme vase celo plen, ki je nekočkrat večji od teh rib samih. Vse to pa je na zadnje posledica pomanjkanja svetlobe. Vodni pritisk nima posebnega vpliva, ker se voda ne da stisniti kakor zrak. Tudi nizka temperatura je le v toliko pomembna, da večina živali, ki jih dvignemo iz velike globine, ne prenese toplejših vodnih plasti in prihaja mrtva na površje. Posredna posledica visokega tlaka in nizke temperature pa je ta, da vsebuje globokomorska voda silno malo apna. Zaradi tega se okostja ne morejo razviti in živali imajo zelo nežna in mehka telesa.

KAJ VELJA DOBER NOS?

Med čuti dajemo vonju gotovo najbolj podrejen pomen, a vendar so dandanes poklici, ki živijo od dobrega nosa. To velja posebno v industriji umetnih živil in kozmetičnih pripravkov.

Takšni specialisti za vohanje si dajejo svoje nosove tudi visoko zavarovati, tako da se da vrednost vonja izraziti tudi v številkah. Primer za to nam je nedavna razsodba sodišča v Birminghamu. To je obsodilo nekega avtomobilskega vozača na 2300 angleških funtov odškodnine, ker je povzročil nezgodo pri kateri je neki možakar zavoljo živčnega pretresa izgubil čut okusa in vonja. Sodišče je izrečno izjavilo, da ta vsota nikakor ne pretirana za nastalo izgubo.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vplivom izkušenega spremljevalca.

- 6. maja: Washington v Havre
- 8. maja: Berengaria v Cherbourg
- 9. maja: Bremen v Bremen, Paris v Havre, Rex v Genoa
- 12. maja: Normandie v Havre
- 19. maja: Europa v Bremen
- 20. maja: Manhattan v Havre
- 21. maja: Aquitania v Cherbourg
- 23. maja: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 26. maja: Normandie v Havre
- 28. maja: Berengaria v Cherbourg
- 29. maja: Rex v Genoa, Bremen v Bremen
- 3. junija: Washington v Havre
- 5. junija: Queen Mary v Cherbourg, Europa v Bremen
- 6. junija: Paris v Havre, Saturnia v Trst

"GLAS NARODA"

pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

VELIK POLETNI IZLET V JUGOSLAVIJO

na modernem, hitrem motornem parniku GEORGIC 16. MAJA

Izvrstne udobnosti za potnike tretjega razreda. Starokrajski način kuhanja in brezplačno vino. Poseben orkester, kino gledališče, plesi, igre. Vožnja na ekspresnem vlakcu brez prestopanja iz Pariza do Ljubljane. Vodi ga osebno izkušen potniški voditelj.

TUDI IZLET NA BERENGARIA — 8. MAJA

Za informacije se obrnite na LEO ZAKRAJSEK GENERAL TRAVEL SERVICE, INC. 302 East 72nd Street, New York, N. Y.

CUNARD WHITE STAR

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja je leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Culig, A. Saffie, Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevič, J. Lukanich, Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
- Joliet, Mary Bamblich, La Salle, J. Spelich, Mascoutah, Frank Augustia, North Chicago, Joe Zelene
- KANSAS: Girard, Agnes Močnik, Kansas City, Frank Žagar
- MARYLAND: Kittimiller, Fr. Vodopivec, Steyer, J. Černe (za Pennsylvania, W. Va. in Maryland)
- MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, Ely, Jos. J. Peshe, Eveleth, Louis Gouze, Gilbert, Louis Vessel, Hibbing, John Povše, Virginia, Frank Hrvatlich
- MONTANA: Roundup, M. M. Paulan, Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Strubha, Little Falls, Frank Maslo

- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
- OHIO: Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant, John Kume, Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec, Conemaugh, J. Brezovec, Coverdale in okolica, M. Rupnik, Export, Louis Zupančič, Farrell, Jerry Okorn, Forest City, Math Kamin in Frank Blodnikar, Greensburg, Frank Novak, Barberton, Frank Troha, Johnstown, John Polantz, Krays, Ant. Taučelj, Luzerne, Frank Balloch, Midway, John Zust, Pittsburgh, J. Pogačar, Steelton, A. Hren, Turtle Creek, Fr. Schiffrer, West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skoh, Sheboygan, Joseph Kakeč
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar, Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Naročite jih pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE	35
111 strani. Cena	50c
ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽEVALKA	35c
BELGRAJSKI BISEK	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	45c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
FRA DIAVOLO	50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani	35
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gora)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LJUDEVIT HRASTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON	75c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meska)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena	30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena	30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz čas od kritja Amerike. Cena	30
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARISKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
PRSTI BOŽJI	30c
PRAPREČANOVE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez.	1.—
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv. 40c II. zv. 40c	
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena	40
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonse. Posloven Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena	70
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEC	30c
RDPČA IN BELA VRTNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
ROBINZON KOŠUTNIK	50
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena	50
SKOZI ŠIRNO INDLJO. Kačji krotitelj, nevarnosti in nezdore s potovanja dveh mornarjev. Cena	60
SUEŠKI INVALID	35c
SISTO IN SIESTO (povest oz. Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJSKIH POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50	
SKUPAJ \$3.75	
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano I.—VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po	20
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Mesko; s slikami)	\$1.00
Trda vez.	1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO 3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDEK (dva dela) I. del 40c II. del 40c	
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povesti; Vinski brat; osem povesti in 13 povesti spisal Engelbert Gangl; v 1 zvezku	50
VINSKI BRAT. (V. zv.). Gangl	50
8 POVESTI (IV. zv.). Gangl	50
13 POVESTI (III. zv.). Gangl	50